

ارتباط پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب با ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی
سکینه جبار و کیلی^۱ و رسول رنجبریان^{۲*}

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۱۸

چکیده:

هدف این پژوهش تعیین ارتباط پیاده‌سازی گام دوم انقلاب بر ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی بود. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را مدیران و معاونان ادارات کل استان و روسای ادارات شهرستان‌های آذربایجان غربی در سال ۱۴۰۰ را تشکیل داده‌اند که تعداد ۲۷۴ نفر از آن‌ها به روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند و پرسشنامه میان آن‌ها توزیع گردید. داده‌ها با پرسشنامه محقق ساخته پیاده‌سازی گام دوم انقلاب، مقیاس سلامت اداری هوی و فیلمن (۱۹۹۶) و پرسشنامه فساد اداری امیری (۱۳۹۴) جمع‌آوری شد و با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های توصیفی و استنباطی مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج فرضیات با آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره نتایج نشان داد پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب (پیاده‌سازی گام دوم انقلاب و مؤلفه‌های علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، اقتصاد، عدالت و مبارزه، استقلال و آزادی، عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن و سبک زندگی) با ارتقای سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی رابطه معنی‌دار دارد.

واژگان اصلی: گام دوم انقلاب، سلامت اداری، فساد اداری، فساد اقتصادی.

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، واحد شاهین‌دژ، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهین‌دژ، ایران
sakinehvakili00@gmail.com

۲. استادیار، گروه مدیریت، واحد شاهین‌دژ، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهین‌دژ، ایران. (نویسنده مسئول).
ranjbarian1404@gmail.com

طرح مسئله

بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی را می‌توان مانیفست انقلاب اسلامی در آستانه ورود به دهه پنجم انقلاب اسلامی دانست که نقشه راه انقلاب اسلامی به حساب می‌آید و تمسک به آن می‌تواند چراغ راه آینده کشور باشد. مخاطبان اصلی این بیانیه همان‌طور که با صراحت در آن اشاره شده جوانان ایران زمین‌اند که آینده روشن نظام اسلامی به دست آنان محقق گردیده و تداوم راه طی شده به سوی آرمان‌های بلند نظام جمهوری اسلامی توسط ایشان دنبال خواهد شد.

گام دوم انقلاب بیان‌های است که از سوی رهبر جمهوری اسلامی ایران، سید علی خامنه‌ای به مناسبت سالگرد پیروزی انقلاب ۵۷ در تاریخ ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ صادر شده است و در آن بر «استمرار راه انقلاب ۵۷» به تبیین دستاوردهای چهل سال گذشته می‌پردازد. ایشان در این بیانیه با هدف «جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ» توصیه‌هایی ارائه دادند. در این بیانیه مقام معظم رهبری، ملت ایران به‌ویژه جوانان را مورد خطاب قرار می‌دهند و به توضیح و روشن کردن مسئله برداشتن «گام دوم» به سوی «آرمان‌های انقلاب ۵۷» در ۷ فصل می‌پردازد (اسدی و گودرزی، ۱۳۹۹: ۱۷۱). در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، توصیه‌های مقام معظم رهبری در ۷ سرفصل شامل

- ۱- علم و پژوهش، ۲- معنویت و اخلاق، ۳- اقتصاد، ۴- عدالت و مبارزه با فساد، ۵- استقلال و آزادی، ۶- عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن و ۷- سبک زندگی، به‌طور جامع بیان شده است. آنچه در این بیانیه راهبردی مطرح شده، در واقع پاسخی حکیمانه به ضروری‌ترین نیازهای نسل ما و نسل آینده برای تداوم بخشیدن به انقلاب اسلامی و پیشبرد اهداف عالیه این انقلاب است. به اعتقاد علی شیری (۱۳۹۷) باید توجه داشته باشیم که مقام معظم رهبری، یک رهبر تکنوکرات نیستند که به مقررات ملی از منظر اداری و اجرایی نگاه کنند. ایشان یک رهبر ارزشی و انقلابی هستند. هنوز آرمان‌های انقلاب اسلامی در تشکیل یک نظام برجسته مبتنی بر ارزش‌های اصیل اسلامی که در محور آن آزادی، عدالت و حاکمیت مردم قرار دارد در نزد ایشان زنده است. گام بزرگ دوم ریشه در این برداشت دارد و یک علامت و هشدار است و درعین حال یک مسیریابی مشفقانه است. گام بزرگ دوم یعنی پالایش حرکت از ناخالصی‌هایی که مانع حرکت پرشتاب به سمت توسعه و پیشرفت شده است. به بیان دیگر تثبیت مشروعیت است. انعکاس دغدغه‌های مردم است. بازگرداندن از مسیرهای انحرافی به ریل اصلی اهداف انقلاب است. اعلام نارضایتی از وضع موجود و تبیین حرکت به سمت مطلوب است (علی شیری،

۱۳۹۷). سلامت اداری خواه‌وناخواه ریشه در دو عامل مدیریت و رهبری قوی و صادقانه و انسجام درونی نظام اداری دارد. رویداد سلامت سازمانی از لحاظ مفهوم پویایی‌های سازمان‌ها و پژوهش و کوشش در جهت بهسازی آن‌ها، مزایای علمی فراوان دارد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، اصلاح نظام اداری همواره به‌عنوان یک اصل و ضرورت غیرقابل انکار مورد بحث و تأکید بوده که در نهایت، منجر به صدور فرمان تاریخی مقام معظم رهبری (۱۳۸۰/۲/۱۰) برای مبارزه با فساد اداری و اقتصادی گردید.

فساد اداری یکی از بیماری‌های مزمن و کهنه‌ترین جراحات نظام در جامعه تلقی شده، و فساد اداری تا حد زیادی متأثر از نظام‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و قضایی در یک جامعه می‌باشد. زیرا این پدیده نه تنها از نقض عدالت اداری و ضایع کردن حقوق همشهریان بلکه از نظر توسعه اقتصادی نیز برای جامعه بسیار زیان‌بار بوده است (دانایی‌فرد و همکاران، ۱۳۹۷). فساد اداری بیانگر خلل و آسیبی است که در بدنه نظام اداری بروز می‌کند و ناشی از علل و عوامل بی‌شماری است که غالباً غیرمرئی و نامحسوس می‌باشد. فساد اداری بستگی به نوع برخورد و تدابیری دارد که دولت جهت ریشه‌یابی، کنترل و حذف تدریجی آن به کار می‌برد. نقطه مقابل فساد اداری موضوع سلامت اداری است. یعنی نظام اداری با رعایت اصول و مقررات اداری حاکم و با توجه به نظم اداری از قبل طراحی شده، وظایف خود را به‌خوبی و برای نیل به بهره‌وری سازمانی اجرا می‌نماید. سلامت اداری یکی از خواست‌ها و آرزوهای دیرینه جوامع مختلف بوده به‌طوری‌که نظام اداری یک ابزار توزیع عادلانه خدمت به عموم شهروندان باشد. سلامت اداری به وضعی فراتر از اثربخشی کوتاه‌مدت سازمان اشاره دارد. سلامت نظام اداری مجموعه‌ای است از خصایص نسبتاً پایدار که انطباق با شرایط محیط، روحیه بالای نیروی کار، کفایت برای حل مشکلات، سرعت عمل و... را به همراه دارد. به‌طورکلی سلامت نظام اداری بر برآیند انجام کار اثربخش تأکید دارد (دانش فرد، ۱۳۹۵). از مهم‌ترین آسیب‌ها و موانع پیش روی اصلاح برنامه‌های اداری کشور می‌توان موارد زیر را ذکر کرد. نبود شاخص‌های قابل‌سنجش، حاکم نبودن رویکردهای همه‌جانبه‌نگر، نداشتن اولویت برای مسئولان درجه‌یک کشور، عدم تطابق رویکردهای مدیریت و رویکردهای اقتصادی، ضعف بخش خصوصی و انحصار در بخش دولتی، نفوذ صاحبان قدرت و ناهم‌سو بودن منافع تصمیم‌گیرندگان، ابهام در محدوده نظام اداری و جامعیت آن، ضعف مهارت‌های مدیران اداری و گرایش به اقدامات زودگذر (نجف بیگی، ۱۳۸۸).

برای اصلاح نظام اداری علاوه بر اینکه باید به ساختارها و فرآیندها توجه داشت باید به عوامل بسترساز و زمینه‌سازی که تغییر ساختارها و فرآیندها را شکل می‌دهند نیز توجه نمود (کوربین و استراوس، ۲۰۰۸). عوامل مؤثر بر اصلاح نظام اداری در سه گروه عوامل مربوط به «محیط و بستر»، «فرآیند تدوین» و «کارگزاران و مجریان» برنامه‌های اصلاح نظام اداری قرار می‌گیرند. راهکار اصلاح نظام اداری نه صرفاً طراحی برنامه‌های جدید، بلکه اجرایی سازی برنامه‌های تدوین شده است. مسئله قابل توجه در این زمینه است که مجری اصلاح نظام اداری خود نظام اداری می‌باشد و این موضوع خود باعث پیچیدگی فرآیند اصلاح می‌گردد (الوانی، ۱۳۹۵). در حال حاضر «سازمان اداری و استخدامی کشور» دستگاه اصلی متولی این موضوع در کشور است. نکته دیگر اینکه نباید همچون تجارب ناکام برنامه‌های گذشته، قصد اصلاح همه موارد در یک برنامه را داشته باشیم، بلکه باید مسائل اساسی، کلیدی و گلوگاهی نظام اداری مورد توجه قرار گیرد و یک نقشه راه بلندمدت برای اصلاح نظام اداری تدوین گردد. بدین منظور می‌بایست نهادی جدید متشکل از بازیگران مرتبط با عرصه نظام اداری تشکیل شود و بر اساس نگاه کلان و بلندمدت، رصد نظام اداری، ارزشیابی و مسیر اصلاحی آن را تعیین نماید. این نهاد فرادستی باید نهادی باشد که از ظرفیت تمامی دستگاه‌های حاکمیتی استفاده کرده و صرفاً به قوه مجریه محدود نگردد (الوانی و همکاران، ۱۳۹۰).

طرح‌های تحول باید به نهادهای فرهنگ برنامه‌ریزی و نگاه توسعه‌ای در سطوح مختلف سازمانی و بهبود مدیریت و استفاده صحیح از منابع و امکانات در نظام‌های اجرایی و عملیاتی کمک کند و در نهایت به استقرار نظام ملی کارآمدی در سراسر کشور منجر شود (کوب و روس، ۲۰۱۵). اگر نظام توسعه‌ای در اذهان مدیران و کارشناسان نهادهای سازی شود، قطعاً فعالیت‌های برنامه‌ریزی‌شده، منطبق با سیاست‌ها، راهبردها و چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور و بیانیه گام دوم اجرا خواهد شد و پیش خواهد رفت (الوانی و شریف‌زاده، ۱۳۹۴). با توجه به مطالب مذکور در این پژوهش، سؤال اصلی این پژوهش این است که: پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب با ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی در سازمان‌های دولتی ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد؟

پیشینه پژوهش

الطافی و رنجبریان (۱۴۰۰) در پژوهشی به بررسی نقش مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر اجرای دومین برنامه جامع نقشه راه اصلاح نظام اداری و سیاست‌های کلی نظام اداری ابلاغی مقام معظم رهبری پرداختند. در این پژوهش با هدف تعیین نقش مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر اجرای دومین برنامه جامع نقشه راه اصلاح نظام اداری ۱۳۹۹-۱۳۹۷ و سیاست‌های کلی نظام اداری ابلاغی مقام معظم رهبری در ادارات کل استان آذربایجان غربی، با روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی با جامعه آماری مدیران و معاونان ادارات کل و روسای ادارات شهرستان‌های استان آذربایجان غربی در سال ۱۳۹۹ پرداختند نتایج آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره نتایج نشان داد مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر اجرای دومین برنامه جامع نقشه راه اصلاح نظام اداری ۱۳۹۹-۱۳۹۷ و سیاست‌های کلی نظام اداری ابلاغی مقام معظم رهبری در ادارات کل استان آذربایجان غربی مؤثر است.

پور عباسی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی تبیین جایگاه بیانیه گام دوم انقلاب در اسناد سیاستی جمهوری اسلامی ایران و الگوی پیاده‌سازی مفاهیم آن در نظام آموزش عالی سلامت پرداختند. آن‌ها ضمن بررسی جایگاه این بیانیه در اسناد بالادستی کشور، الگویی جهت پیاده‌سازی آن در آموزش عالی سلامت ارائه کردند. مطابق نظر پانل خبرگان ۱۰۷ گزاره از بیانیه استخراج و ۱۴ گزاره مرتبط با نظام آموزش عالی سلامت استخراج گردید. در نهایت سه مقوله مرتبط با آموزش شامل نیل به مرجعیت علمی و ارتقای عزت ملی، علم نافع و در خدمت نیاز جامعه و عدالت در دسترسی و رفع محرومیت از محتوای بیانیه منتج و انطباق بسته‌های تحول و نوآوری با این مقوله‌ها بررسی شد. با توجه به نتایج بررسی‌ها، این بیانیه در زمره اصول سیاستی کشور طبقه‌بندی می‌شود. با توجه به مسیری که این بیانیه، به‌عنوان اصل سیاستی، برای ۴۰ سال آتی پیش روی نهادهای کشور قرار داده، لازم است اسناد سیاستی و قوانین جاری و جدید کشور منطبق بر این اصل تدوین و بازنگری شود. عشقی و همکاران (۱۳۹۷) در مطالعه‌ای به بررسی اصلاح و ایجاد تحول در نظام اداری با نیروی انسانی توانمند، جهت دستیابی به نظام اداری مطلوب پرداختند. نتایج نشان داد تفاوت معنی‌داری بین اصلاح و ایجاد تحول در نظام اداری با متغیرهای ایجاد پایگاه‌های ارائه خدمات و اطلاعات، ارائه آموزش‌های لازم، متناسب‌سازی دانش، مهارت و نگرش کارکنان دولت با شغل و اصلاح فرایندها وجود دارد. در میان پنج عامل اصلی

شناسایی شده مؤثر بر اصلاح و ایجاد تحول در نظام اداری کشور، رتبه‌بندی عوامل به صورت استقرار دولت الکترونیک با میانگین ۴/۴۴، استانداردسازی شرایط جذب و تصدی مشاغل با میانگین ۲۱ / ۴، عوامل عدالت استخدامی و نظام پرداخت با میانگین ۴/۰۵، عوامل توانمندسازی منابع انسانی با میانگین ۲/۴۳ و اصلاح ساختارها و فرایندها با میانگین ۲/۹۷، عوامل سلامت اداری با میانگین ۱/۶۷ شناسایی شده‌اند. پسران قادر(۱۳۹۶) در مطالعه‌ای با عنوان ارائه یک مدل اقتضایی برای اصلاح نظام اداری به این نتیجه رسید که دگرگونی‌های گسترده‌ای که در دهه‌های اخیر در نقش دولت‌ها رخ داده است، دولت‌ها را در عمل با رویکردهای نوینی روبه‌رو ساخته که برآیند قطعی آن‌ها دگرگونی جایگاه نسبی دولت‌ها بوده است. به‌طور کلی نظام اداری هر حکومتی گویای نگرش دولت به چگونگی کارگردانی و مدیریت کشور می‌باشد و نقش نظام اداری در ساختارهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و تأثیر آن در تحقق اهداف نظام‌های کلان جامعه به‌اندازه‌ای تعیین‌کننده است که بدون پیرایش، سالم‌سازی و نوسازی آن، دست یازیدن به هدف‌های بالا که در برنامه‌های پنج‌ساله توسعه و نیز چشم‌انداز بیست‌ساله (افق ۱۴۰۴ شمسی) ترجمان یافته است، عملی نخواهد بود. بر این پایه، پژوهشگر این گزارش که تجربه‌ای نزدیک به بیست سال در امر اصلاح و تحول نظام مدیریتی کشور را زینت‌بخش زندگی شغلی و حرفه‌ای خود ساخته است، با درک این مهم و تشخیص رنجی که نظام اداری کشور به‌مثابه یک ارگان زنده و پویا! از نبود یک مدل اقتضایی بنیان یافته بر فرهنگ و زیست‌بوم شناختی برای اصلاح آن چهره نظام مدیریتی کشور را ناموفق و در رسیدن به اهداف توسعه‌ای ناتوان نشان می‌دهد. رنجبر و همکاران(۱۳۹۶) در پژوهشی به ارائه الگوی دستور کار خط‌مشی‌های اصلاح نظام اداری در ایران پرداختند. نتایج نشان داد شرایط علی اثرگذار بر دستور کار خط‌مشی‌های اصلاح نظام اداری شامل حوزه‌های ساختاری و سازمان‌دهی، بهره‌وری، سرمایه انسانی، مدیریتی، قوانین و مقررات و ارتباطات بین‌المللی است. عوامل مداخله‌گر نیز در بردارنده شبکه‌های اجتماعی، کانون‌های تفکر، عدم تخصیص بهینه بودجه و بی‌انگیزگی و تعهد نا مستمر مدیران و کارگزاران است که با توجه به عوامل زمینه‌ای شامل جریان‌های سیاسی، اجتماعی - فرهنگی، اقتصادی - فناوری، بین‌المللی و سازمانی - اداری بر دستور کار خط‌مشی‌های اصلاح نظام اداری تأثیر گذارند. همچنین راهبردهای ارائه‌شده شامل انطباق قابلیت‌ها، ظرفیت‌ها و توانایی‌های نظام اداری با نقش و وظایف یک دولت ایدئال و مطلوب و فرهنگ‌سازی برای ایجاد تحول و اصلاح در نظام اداری هستند که به

پیامدهای مثبت اصلاح نظام اداری منجر می‌شوند. سامانی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی به شناسایی عوامل مؤثر بر طفره‌روی سازمانی با رویکرد نقشه راه اصلاح نظام اداری پرداختند. این تحقیق با رویکرد آمیخته‌ی کمی و کیفی به طراحی مدل نهایی پرداخته است. جامعه تحقیق حاضر تعداد ۳۵۰ نفر از کارشناسان وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بوده است، لذا با کمک فرمول کوکران تعداد ۱۸۰ نفر از آنان با روش تصادفی ساده به‌عنوان نمونه انتخاب و مورد پیمایش قرار گرفته‌اند. نتایج نشان داد که مؤثرترین عامل تأثیرگذار بر طفره‌روی سازمانی بعد محیطی سازمان است؛ لذا در پایان به مدیران پیشنهاد گردید با تکیه بر مهم‌ترین شاخص‌های مؤثر بر طفره‌روی سازمانی مانند رضایت شغلی، تعهد، فرهنگ سازمانی، به‌مدیریت بهینه طفره‌روی سازمانی نائل آیند. نتایج پژوهشی که مهمت (۲۰۱۷) انجام داد، تحت عنوان "اثر سبک‌های رهبری بر سلامت سازمانی" نشان داد که رهبری تحولی تأثیرات ژرفی بر رضایت شغلی معلمان دارد، درحالی‌که رهبری تحولی مدیران به‌طور مستقیم، و از طریق رضایت شغلی معلمان به‌طور غیرمستقیم، بر سلامت سازمانی مدرسه اثر می‌گذارد. هینون و ساریما (۲۰۱۶) تأثیر ابعاد در دو پرسشنامه سلامت سازمانی و جو سازمانی را بر روی پیشرفت تحصیلی و تعهد دبیرستان را نسبت به مدارس خود مورد بررسی قرار داده، دریافتند که تأکید بر پیشرفت تحصیلی یکی از ابعاد پرسشنامه سلامت سازمانی است که به‌طور معناداری بر پیشرفت تحصیلی مؤثر است. درحالی‌که تمامی ابعاد مورد بررسی در دو ابزار فوق باعث تعهد دبیران می‌گردد، در این راستا بعد نفوذ مدیر به‌طور غیرمستقیم در ایجاد تعهد در دبیران مؤثر است. رز (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان "توجه به شواهد گزارشگری مالی نادرست و قضاوت نسبت به عمدی بودن آن: تأثیرات تجربه و اعتماد" دریافت، حسابرسی که در فرایند رسیدگی‌های خود از مفهوم اعتماد، کم‌تر استفاده می‌کنند و همچنین دارای تجربه‌ی کشف فساد هستند، هنگام برخورد با شواهد گزارشگری نادرست، دقت و توجه خود را افزایش داده و احتمال بیشتری در زمینه‌ی عمدی بودن ارائه‌ی گزارش نادرست می‌دهند.

فرضیه‌های تحقیق

فرضیه‌های اصلی

۱- پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب با ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۲- پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

فرضیه‌های فرعی

۱. علم و پژوهش یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۲. معنویت و اخلاق یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۳. اقتصاد یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۴. عدالت و مبارزه یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۵. استقلال و آزادی یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۶. عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۷. سبک زندگی یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۸. علم و پژوهش یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۹. معنویت و اخلاق یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۱۰. اقتصاد یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۱۱. عدالت و مبارزه یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۱۲. استقلال و آزادی یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی

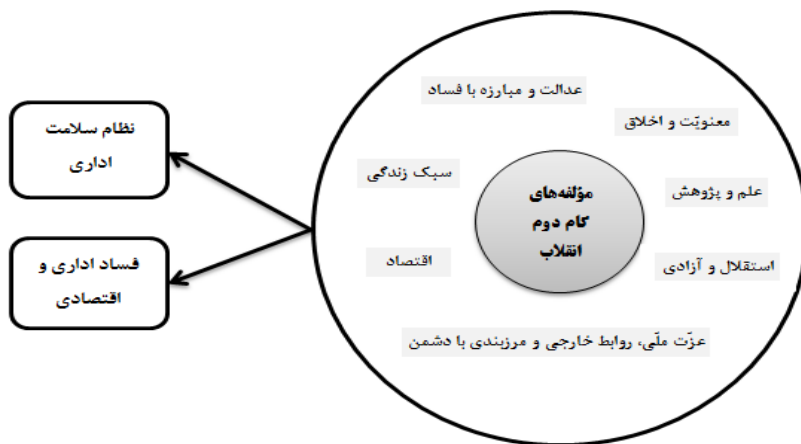
در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۱۳. عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

۱۴. سبک زندگی یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

مدل مفهومی پژوهش

با توجه به فرضیات در نظر گرفته شده، مدل مفهومی تحقیق به صورت نمودار ۱ طراحی شده و در پژوهش حاضر به بررسی آن پرداخته شد. مدل مفهومی، بر مبنای پژوهش محقق ساخته مدنظر قرار گرفته است.

نمودار ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق این مطالعه روش پیمایشی از نوع همبستگی است. در این مطالعه از تکنیک فیش‌برداری برای جمع‌آوری اطلاعات اسنادی استفاده و با به‌کارگیری روش پیمایشی بر اساس پرسشنامه، چگونگی توزیع و روابط بین متغیرهای تحقیق، در جامعه مورد مطالعه، بررسی می‌شود. به عبارت دیگر این تحقیق از نظر کنترل شرایط پژوهشی یک تحقیق پیمایشی است که از نظر زمانی به صورت مقطعی انجام می‌پذیرد. نوع تحقیق همبستگی است که روابط بین متغیرها مورد

بررسی قرار می‌گیرد.

روش پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ روش گردآوری داده‌ها توصیفی می‌باشد. روش انجام پژوهش نیز به صورت پیمایشی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه مدیران و معاونان ادارات کل و روسای ادارات شهرستان‌های استان آذربایجان غربی در سال ۱۴۰۰ را تشکیل داده‌اند که طبق اطلاعات دریافتی از استانداری تعداد آن‌ها ۹۵۳ نفر می‌باشد. در این پژوهش نمونه آماری با استفاده از فرمول حجم نمونه‌گیری کوکران تعداد ۲۷۴ نفر تعیین گردید که این نمونه‌های آماری به صورت تصادفی طبقه‌ای نسبتی انتخاب شدند. به طوری که مدیران و معاونان ۳۸ ادارات کل و سازمان‌های مستقل و مدیران ۱۹ شهرستان در آذربایجان غربی از هر طبقه انتخاب شدند که در جدول زیر بخشی از جامعه و نمونه آماری پژوهش نشان داده شده است.

جدول ۱: بخشی از جامعه و نمونه آماری پژوهش

ردیف	نام سازمان	تعداد کل کارکنان	نمونه آماری
۱	اداره کل دادگستری	۳۹	۱۲
۲	اداره کل جهاد کشاورزی	۳۴	۹
۳	اداره کل ثبت اسناد و املاک	۲۶	۷
۴	اداره کل منابع طبیعی و محیط زیست	۳۲	۹
۵	اداره کل آموزش و پرورش	۴۷	۱۵
۶	اداره کل مسکن و شهرسازی	۲۱	۶

به منظور بررسی ارتباط بین متغیرهای پژوهش، اطلاعات و یافته‌های مورد نیاز از طریق بهره‌گیری از سه پرسشنامه با مبنای مناسب و بومی بودن، برای پرسشنامه پیاده‌سازی گام دوم انقلاب محقق ساخته و دارای ۲۸ سؤال در ۷ بعد علم و پژوهش (سؤالات ۱ تا ۴)، معنویت و اخلاق (سؤالات ۵ تا ۸)، اقتصاد (سؤالات ۹ تا ۱۲)، عدالت و مبارزه (سؤالات ۱۳ تا ۱۶)، استقلال و آزادی (سؤالات ۱۷ تا ۲۰) و عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن (سؤالات ۲۱ تا ۲۴) و سبک زندگی (سؤالات ۲۵ تا ۲۸) طراحی شده است. این مقیاس بر اساس طیف لیکرت از کاملاً مخالفم (۱)، مخالفم (۲)، تا حدودی موافقم (۳)، موافقم (۴) و کاملاً مخالفم (۵) تشکیل شده است. پرسشنامه سلامت اداری کلینگل و لایدن (۲۰۰۱) دارای ۴۵ سؤال بود. پرسشنامه فساد اداری

توسط امیری (۱۳۹۴) طراحی شد. این مقیاس دارای ۱۳ گویه و ۳ بعد فساد (سؤالات ۱ تا ۵)، تخلف (۶ تا ۹) و جعل و تحریف (۱۰ تا ۱۳) است که هر سؤال بر اساس مقیاس لیکرت از دامنه کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵)، درجه‌بندی شد. روایی صوری (ظاهری) پرسشنامه‌ها توسط ۶ نفر از اساتید و خبرگان دانشگاهی پس از چند بار بازبینی و اصلاح سؤالات در نهایت تأیید گردید. همچنین پایایی این پرسشنامه‌ها به ترتیب با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۹۰، ۰/۸۱ و ۰/۷۴، محاسبه شد که نشانگر پایایی مطلوب بود.

یافته‌های پژوهش

در بخش آمار توصیفی، تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از شاخص‌های مرکزی میانگین و شاخص‌های پراکندگی انحراف معیار، آزمون کولموگروف-اسمیرنوف انجام پذیرفته است. خلاصه وضعیت آمار توصیفی مربوط به متغیرهای تحقیق پس از غربالگری و حذف داده‌های پرت به کمک نرم‌افزار SPSS ارائه شده است. ویژگی‌های جمعیت شناختی مدیران معاونان ادارات کل استان آذربایجان غربی از نظر سن، جنسیت، سطح تحصیلات، سابقه کاری استفاده شده است که نتایج حاصل در جدول ۲ نشان داده شده است:

جدول ۲: آمار توصیفی متغیرهای جمعیت شناختی

متغیر	طیف	فراوانی	متغیر	طیف	فراوانی
سن	کمتر از ۴۰ سال	۱۵	سطح تحصیلات	دیپلم	۴
	۴۱ تا ۵۰ سال	۱۹۵		فوق دیپلم	۵
	بالای ۵۰ سال	۶۴		لیسانس	۷۷
				فوق لیسانس و بالاتر	۱۸۹
جنسیت	بیشتر از ۵۰ سال	۴۶	سابقه کار	کمتر از ۱۰ سال	۱۶
	مرد	۲۴۲		۱۰ تا ۱۵ سال	۲۰
	زن	۳۲		۱۶ تا ۲۰ سال	۹۲
				بیشتر از ۲۰ سال	۱۵۵

یکی از آزمون‌هایی که با روش‌های عددی به نرمال بودن توزیع داده‌ها می‌پردازد آزمون کولموگروف-اسمیرنوف می‌باشد. این آزمون به مقایسه تابع توزیع تجمعی مشاهده شده با تابع توزیعی تجمعی نظری (مورد انتظار) در یک متغیر می‌پردازد.

جدول ۳: آزمون توزیع نرمال بودن داده‌های متغیر پیاده‌سازی گام دوم انقلاب و مؤلفه‌های آن

نام متغیر	تعداد	کولموگروف - اسمیرنوف	سطح معناداری
پیاده‌سازی گام دوم انقلاب	۲۷۴	۱/۶۷۶	۰/۰۷۴
علم و پژوهش	۲۷۴	۲/۳۴۰	۰/۰۷۰
معنویت و اخلاق	۲۷۴	۱/۹۰۰	۰/۰۶۱
اقتصاد	۲۷۴	۲/۰۰۷	۰/۰۵۷
عدالت و مبارزه	۲۷۴	۱/۶۵۵	۰/۱۴۷
استقلال و آزادی	۲۷۴	۲/۱۲۰	۰/۲۳۶
عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن	۲۷۴	۲/۰۳۰	۰/۳۷۴
سبک زندگی	۲۷۴	۱/۶۴۱	۰/۳۶۷

در تحلیل نتایج جدول ۳، مربوط به متغیر پیاده‌سازی گام دوم انقلاب و مؤلفه‌های آن، باید گفت چون آماره‌ی $Kolmogorov-S mirnov Z$ با مقادیر به دست آمده در سطح بزرگ‌تر از ۰/۰۵ معنادار است یعنی، مقادیر آن بین $+1/96$ و $-1/96$ قرار گرفته است، پس با اطمینان ۰/۹۵ فرض H_1 رد نمی‌گردد. یعنی توزیع داده‌ها نرمال می‌باشد. با توجه به نرمال بودن داده‌ها باید از آزمون‌های پارامتری جهت آزمون فرضیات استفاده کرد.

جدول ۴: آزمون توزیع نرمال بودن داده‌های متغیرهای سلامت اداری و فساد اداری و اقتصادی

نام متغیر	تعداد	کولموگروف - اسمیرنوف	سطح معناداری
سلامت اداری	۲۷۴	۰/۳۹۴	۰/۶۹۴
فساد اداری و اقتصادی	۲۷۴	۱/۱۳۹	۰/۵۴۲

در تحلیل نتایج جدول ۴، می‌توان گفت؛ چون آماره‌ی کلموگروف-اسمیرنوف با مقادیر

به‌دست آمده به ترتیب برای متغیرهای سلامت اداری و فساد اداری و اقتصادی در سطح بزرگ‌تر از ۰/۰۵ معنادار است یعنی، مقدار آن بین $+1/96$ و $-1/96$ قرار گرفته پس با اطمینان ۰/۹۵ فرض‌های H_1 رد می‌گردند. یعنی توزیع داده‌ها نرمال می‌باشد. در نتیجه باید از آزمون‌های پارامتری جهت بررسی داده‌ها استفاده کرد.

نتایج آزمون استنباطی

آزمون فرضیه اصلی اول

۱. پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

جدول ۵: ضریب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده فرضیه اصلی اول پژوهش

متغیر	ضرایب غیراستاندارد		ضریب استاندارد	t	سطح معناداری
	B	خطای استاندارد			
مقدار ثابت	۰۸۶.	۲۱۳.		۳۱۴.	۴۵۹.
ارتقای نظام سلامت اداری	۳۹۳.	۰۵۷.	۳۷۲.	۸.۵۳۹	۰۰۰.

جدول ۵ خلاصه مدل را نشان می‌دهد. مقدار ضریب همبستگی بین متغیرها $0/459$ می‌باشد که نشان می‌دهد بین مجموعه متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق (ارتقای نظام سلامت اداری) همبستگی در حد متوسط وجود دارد. اما مقدار ضریب تعیین تعدیل شده که برابر با $0/372$ می‌باشد، نشان می‌دهد که $37/2$ درصد از کل تغییرات ارتقای نظام سلامت اداری در میان جامعه مورد مطالعه وابسته به ۷ متغیر مستقل در معادله می‌باشد. به عبارت دیگر، مجموعه متغیرهای مستقل، $37/2$ درصد از واریانس متغیر ارتقای نظام سلامت اداری را پیش‌بینی می‌کند.

آزمون فرضیه اصلی دوم

۲. پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.

جدول ۶: ضریب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده فرضیه اصلی دوم پژوهش

متغیر	ضرایب غیراستاندارد		ضریب استاندارد	t	سطح معناداری
	B	خط‌ای استاندارد			
مقدار ثابت	۰٫۷۳	۱۱۴		۲۴۱٫۲	۳۳۲
کاهش فساد اداری و اقتصادی	۳۶۰	۰٫۶۱	۳۶۱	۱۴٫۵۸۹	۰۰۰

جدول ۶ خلاصه مدل را نشان می‌دهد. مقدار همبستگی بین متغیرها ۰/۷۴۱ می‌باشد که نشان می‌دهد بین مجموعه متغیرهای مستقل (پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب و شاخص‌های آن) و وابسته تحقیق (کاهش فساد اداری و اقتصادی) همبستگی در حد بالا وجود دارد. مقدار ضریب تعیین تعدیل شده که برابر با ۰/۳۶۱ می‌باشد، نشان می‌دهد که ۳۶۱ درصد از کل تغییرات کاهش فساد اداری و اقتصادی در میان جامعه مورد مطالعه وابسته به متغیرهای مستقل در معادله می‌باشد به عبارت دیگر، مجموعه متغیرهای مستقل، ۳۶۱ درصد از واریانس متغیر کاهش فساد اداری و اقتصادی را پیش‌بینی می‌کنند.

آزمون فرضیه‌های فرعی پژوهش

در بالا به فرضیه‌های فرعی پژوهش اشاره شده بود در اینجا به نتایج آزمون این فرضیه‌ها پرداخته می‌شود. جدول ۷، نتایج مربوط به ضرایب ارتباط پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی در سازمان‌های دولتی ادارات کل استان آذربایجان غربی نشان می‌دهد. در جدول ۸، ضریب Beta برای متغیر مدیریت جهادی در اجرای بیانیه گام دوم انقلاب برابر ۰/۴۱۲ می‌باشد. در جدول ۷، مقدار t برای این متغیر در سطح خطای ۰٫۰۱ معنادار بود ($P\text{-Value} \leq 0.01$) و این بدان معناست که با افزایش یک انحراف استاندارد در پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی در سازمان‌های دولتی ادارات کل استان آذربایجان غربی به میزان ۰/۴۱۲ انحراف استاندارد اتفاق می‌افتد.

جدول ۷: ضریب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده فرضیه‌های فرعی پژوهش

مدل	ضریب رگرسیونی استاندارد نشده		B	خطای استاندارد	ضریب رگرسیونی استاندارد شده	t	سطح معناداری
	بتا	خطای استاندارد					
پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب	۰/۹۱۲-	۱/۸۵۰	۰/۵۱۴-	۲/۷۰۱	۰/۴۱۲-	۲/۲۴۱	۰/۰۰۰
علم و پژوهش	۰/۸۳۱-	۲/۱۶۸	۰/۵۱۴-	۲/۷۰۱	۰/۳۹۲-	۲/۴۲۲	۰/۰۰۶
معنویت و اخلاق	۰/۵۱۴-	۳۰/۰۵	۰/۵۱۴-	۲/۷۰۱	۰/۲۹۸-	۲/۱۷۱	۰/۰۰۰
اقتصاد	۰/۷۱۲-	۲/۷۰۱	۰/۷۱۲-	۲/۷۰۱	۰/۲۲۴-	۱/۱۴۲	۰/۰۰۴
عدالت و مبارزه	۰/۶۹۴-	۱/۶۳۸	۰/۶۹۴-	۱/۶۳۸	۰/۳۰۹-	۱/۲۶۰	۰/۰۰۹
استقلال و آزادی	۰/۶۰۳-	۲/۹۴۴	۰/۶۰۳-	۲/۹۴۴	۰/۳۹۷-	۲/۲۰۴	۰/۰۰۰
عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن	۰/۶۵۴-	۲/۳۲۱	۰/۶۵۴-	۲/۳۲۱	۰/۴۲۷-	۲/۴۱۲	۰/۰۰۰
سبک زندگی	۰/۵۴۷-	۳/۳۶۴	۰/۵۴۷-	۳/۳۶۴	۰/۳۱۲-	۳/۲۰۳	۰/۰۰۰

در جدول ۷، همه متغیرهای نمره کلی پیاده‌سازی گام دوم انقلاب و مؤلفه‌های علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، اقتصاد، عدالت و مبارزه، استقلال و آزادی، عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن و سبک زندگی با توجه به اینکه سطح خطای آن‌ها کمتر از ۰/۰۵ است بر کاهش فساد اداری و اقتصادی معنی‌دار است. متغیر نمره کلی پیاده‌سازی گام دوم انقلاب با ضرایب رگرسیونی ۰/۴۱۲- بالاترین ارتباط را روی متغیر بر کاهش فساد اداری و اقتصادی دارد. در نتیجه فرض صفر رد و فرض تحقیق مورد تأیید واقع می‌گردد. بر اساس جدول ۸ نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر ارائه می‌شود.

جدول ۸: خلاصه نتایج فرضیه‌های پژوهش

ردیف	شماره فرضیه	فرضیه	نتیجه
۱	فرضیه اصلی	پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر ارتقای نظام	تأیید

	اول	سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.
۲	فرضیه اصلی دوم	پیاپی سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.
۳	فرضیه فرعی اول	علم و پژوهش یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد..
۴	فرضیه فرعی دوم	معنویت و اخلاق یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.
۵	فرضیه فرعی سوم	اقتصاد یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.
۶	فرضیه فرعی چهارم	عدالت و مبارزه یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.
۷	فرضیه فرعی پنجم	استقلال و آزادی یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.
۸	فرضیه فرعی ششم	عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.
۹	فرضیه فرعی هفتم	سبک زندگی یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان

	آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.		
تأیید	علم و پژوهش یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.	فرضیه فرعی هشتم	۱۰
تأیید	معنویت و اخلاق یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.	فرضیه فرعی نهم	۱۱
تأیید	اقتصاد یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.	فرضیه فرعی دهم	۱۲
تأیید	عدالت و مبارزه یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.	فرضیه فرعی یازدهم	۱۳
تأیید	استقلال و آزادی یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.	فرضیه فرعی دوازدهم	۱۴
تأیید	عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.	فرضیه فرعی سیزدهم	۱۵
تأیید	سبک زندگی یکی از مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی رابطه مثبت و معناداری دارد.	فرضیه فرعی چهاردهم	۱۶

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در این پژوهش به بررسی ارتباط هر کدام از متغیر مستقل پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی با متغیرهای وابسته ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی پرداخته شده است. نتایج تمامی فرضیه‌ها با استفاده از همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره نشان داد که پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر وابسته ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی رابطه مثبت و معنی‌دار دارد.

نتایج این فرضیه با آزمون تحلیل رگرسیون چند متغیره در سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۵ نشان داد که پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی با متغیرهای وابسته ارتقای نظام سلامت اداری در ادارات کل استان آذربایجان غربی مؤثر است. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات عشقی و همکاران (۱۳۹۷) و رنجبر و همکاران (۱۳۹۶) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه با نگرش سیستمی بر اساس مؤلفه‌های گام دوم انقلاب در سازمان به‌عنوان یک موجود زنده، آنچه به یک سازمان داده می‌شود، آنچه از سازمان گرفته می‌شود و اثراتی که روی مواد خام گذاشته و در آن‌ها تغییراتی ایجاد می‌شود و نتایجی که از این تبدیل و تحول گرفته می‌شود، ابعاد قدرتمند سازمان را تشکیل داد و در صورتی که این مکانیسم برابر با برنامه عمل کند و همه اجزاء آن علیرغم ایفای نقش‌های متفاوت در راستای هدف سازمان فعالیت کنند، آنگاه سلامت آن سازمان بروز و ظهور پیدا می‌کند.

نتایج این فرضیه با آزمون تحلیل رگرسیون چند متغیره در سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۵ نشان داد که پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی مؤثر است. نتایج این فرضیه با آزمون تحلیل رگرسیون چند متغیره در سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۵ نشان داد که پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب بر کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی مؤثر است. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات مصباح یزدی (۱۳۹۴) و موسوی و یزدان‌شناس (۱۳۹۴) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه باید گفت بی‌شک فساد اداری و اقتصادی، اقتصاد داخلی را فلج می‌کند، جریان توسعه را مختل می‌سازد، سازمان‌های دموکراتیک را مورد تهدید قرار می‌دهد، اصل حاکمیت قانون را مخدوش می‌کند و باعث تسهیل بروز سایر تهدیدات علیه امنیت، از جمله جرائم فراملی و

تروریسم می‌گردد. در این راستا و بر اساس فرموده‌های رهبر انقلاب در صورت اجرا و پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب می‌توان آسیب‌های ناشی از فساد اداری و اقتصادی را تا حد زیادی کاهش داد.

نتایج فرضیه‌های فرعی با آزمون همبستگی پیرسون در سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۵ نشان داد که ۶ مؤلفه گام دوم انقلاب، علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، اقتصاد، عدالت و مبارزه، استقلال و آزادی، عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن و سبک زندگی بر ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی مؤثر است. نتایج این پژوهش با نتایج تحقیقات عشقی و همکاران (۱۳۹۷) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه باید دانش، آشکارترین وسیله‌ی عزت و قدرت یک کشور است. روی دیگر دانایی، توانایی است. دنیای غرب به برکت دانش خود بود که توانست برای خود ثروت و نفوذ و قدرت دوست‌ساله فراهم کند و با وجود تهیدستی در بنیان‌های اخلاقی و اعتقادی، با تحمیل سبک زندگی غربی به جوامع عقب‌مانده از کاروان علم، اختیار سیاست و اقتصاد آن‌ها را به دست گیرد. همچنین معنویت و اخلاق، جهت‌دهنده‌ی همه‌ی حرکت‌ها و فعالیت‌های فردی و اجتماعی و نیاز اصلی جامعه است؛ بودن آن‌ها، محیط زندگی را حتی با کمبودهای مادی، بهشت می‌سازد و نبودن آن حتی با برخورداری مادی، جهنم می‌آفریند. افراد با ایمان تعالی سازمانی را در گرو اخلاق نیکو و گرامیداشت ارزش‌های اسلامی در سازمان می‌بینند. از طرفی اقتصاد قوی، نقطه‌ی قوت و عامل مهم سلطه ناپذیری و نفوذناپذیری کشور است و اقتصاد ضعیف، نقطه‌ی ضعف و زمینه‌ساز نفوذ و سلطه و دخالت دشمنان است. تأکید بر تقویت اقتصاد مستقل کشور که مبتنی بر تولید انبوه و باکیفیت، و توزیع عدالت‌محور، و مصرف به‌اندازه و بی‌اسراف، و مناسبات مدیریتی خردمندانه است و در سال‌های اخیر از سوی این‌جانب بارها تکرار و بر آن تأکید شده، به خاطر همین تأثیر شگرفی است که اقتصاد می‌تواند بر زندگی امروز و فردای جامعه بگذارد و عدالت در صدر هدف‌های اولیه‌ی همه‌ی بعثت‌های الهی است و در جمهوری اسلامی نیز دارای همان شأن و جایگاه است. جمهوری اسلامی ایران در این راه گام‌های بلندی برداشته است که قبلاً بدان اشاره‌ای کوتاه رفت؛ و البته در توضیح و تشریح آن باید کارهای بیشتری صورت گیرد و توطئه‌ی واژگونه‌نمایی و لاف‌سکوت و پنهان‌سازی که اکنون برنامه‌ی جدی دشمنان انقلاب است، خشی گردد. از سوی دیگر استقلال و آزادی دارای ویژگی‌های مشترکی هستند و پیوند وثیقی بین این دو

وجود دارد. رهبران انقلاب اسلامی دو مفهوم استقلال و آزادی را به‌مثابه دو درختی می‌دیدند که پیوند میان آن دو، به تشکیل یک درخت قوی و پر محصول منتهی خواهد شد. عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن هر سه، شاخصه‌هایی از اصل عزت، حکمت و مصلحت در روابط بین‌المللی‌اند. اگر بتوان ضعف‌ها را پوشش داد و از توانایی‌ها و ظرفیت‌های بالای انقلاب اسلامی در عرصه سیاست خارجی استفاده نمود می‌توان در گام دوم انقلاب از فرصت‌های پیش‌آمده استفاده نمود و تهدیدات را کاهش داد. و نهایتاً تبعیض، نقض حقوق دیگران و برچسب‌زنی، مانعی جدی برای داشتن سلامت جسمی، روحی و روانی خوب است. ترس از دست دادن شغل، عدم ارتقای شغلی، عدم مشارکت کارکنان و تمسخر از سوی همکاران، می‌تواند آسیب جدی به سلامت سازمانی وارد نماید. سبک زندگی غربی، سم مهلکی برای یک محیط کاری سازمان در ایران محسوب می‌شود و زمینه‌ساز بروز بسیاری از فسادها است.

با توجه به اینکه نتایج پژوهش، حاکی از ارتباط پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر ارتقای نظام سلامت اداری و کاهش فساد اداری و اقتصادی در ادارات کل استان آذربایجان غربی دارد. لذا، پیشنهادهای زیر در این راستا ارائه می‌شود: با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌گردد مدیران ارشد ادارات دولتی در راستای پیشرفت و توسعه‌سازمانی در به‌کارگیری مؤلفه‌های گام دوم انقلاب در سازمان اهتمام ورزند. با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌گردد مدیران سازمان‌های دولتی در زمینه کاهش فساد اداری سعی کنند اهداف سازمانی خود را منوط به پیاده‌سازی مؤلفه‌های گام دوم انقلاب قرار دهند.

همچنین پیشنهاد می‌گردد مدیران از تمایل به سبک زندگی غربی و سرمایه‌داری که از شاخص‌های فساد اداری است خودداری کنند و سعی کنند که سبک زندگی خود را بر اساس آرمان‌های انقلاب اسلامی قرار دهند. همچنین به مدیران پیشنهاد می‌گردد روابط خارجی با سایر کشورها در چارچوب اهداف بلندمدت انقلاب اسلامی و توجه به عزت ملی کشور مدنظر قرار گیرد. و در نهایت به مدیران پیشنهاد می‌گردد در راستای کاهش فساد دارای و وابستگی به خارج از کشور، استقلال و آزادی در برآورده ساختن نیازهای داخلی کشور مورد توجه مدیران رده‌های مختلف سازمان‌های دولتی قرار گیرد.

فهرست منابع:

- اسدی، عباس و گودرزی، جواد (۱۳۹۹)، شناسایی راهکارها و مؤلفه‌های مهم توسعه بیمه در بیانیه گام دوم انقلاب با تأکید بر شاخص‌های فرهنگی-تبلیغاتی، فصلنامه پژوهش‌های انقلاب اسلامی، سال نهم، شماره پیاپی ۳۳، ۱۸۳-۱۶۳.
- الطافی تکان تپه، رحمان و رنجبریان، رسول (۱۴۰۰)، بررسی نقش مؤلفه‌های گام دوم انقلاب اسلامی بر اجرای دومین برنامه جامع نقشه راه اصلاح نظام اداری و سیاست‌های کلی نظام اداری ابلاغی مقام معظم رهبری، فصلنامه پژوهش‌های انقلاب اسلامی، سال دهم، شماره پیاپی ۳۹، ۳۰۴-۲۸۵.
- الوانی، مهدی (۱۳۹۵). تصمیم‌گیری و تعیین خطمشی دولتی. تهران: انتشارات سمت.
- الوانی، مهدی و شریف‌زاده، فرهاد (۱۳۹۴). فرآیند خطمشی‌گذاری عمومی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.
- الوانی، مهدی. آذر، عادل و دانایی‌فرد، حمید. (۱۳۹۰)، روش‌شناسی پژوهش کیفی در مدیریت: رویکردی جامع. تهران: انتشارات اشراقی.
- امیری، رحیم (۱۳۹۴)، بررسی میزان آگاهی مدیران و کارکنان مالی از آئین‌نامه مالی، معاملات و تأثیر آن بر محافظه‌کاری و سوءاستفاده مالی (مطالعه موردی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه). پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد الکترونیکی.
- پسران قادر، مجید، (۱۳۹۶)، ارائه یک مدل اقتضایی برای اصلاح نظام اداری، چهارمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت کیفیت، تهران،
- پورعباسی، عطاله و امامی رضوی، سید حسن و خیری، زهرا و نقوی الحسینی، سلماز سادات (۱۳۹۸)، تبیین جایگاه بیانیه گام دوم انقلاب در اسناد سیاستی جمهوری اسلامی ایران و الگوی پیاده‌سازی مفاهیم آن در نظام آموزش عالی سلامت
- دانایی‌فرد، حمید، خیرگو، محمد، آذر، عادل و فانی، علی. (۱۳۹۷). فهم انتقال خطمشی اصلاحات اداری در ایران: پژوهشی بر مبنای راهبرد داده بنیاد. نشریه مدیریت فرهنگ‌سازمانی، ۱۰ (۲۶)، ۵-۲۸.
- دانش فرد، کریم (۱۳۹۵). فرآیند خطمشی‌گذاری عمومی. تهران: انتشارات صفار.
- رنجبر، احمد ابوالحسنی، دانش فرد، کرم الله، فقیهی ابوالحسن (۱۳۹۶). ارائه الگوی دستور کار خطمشی‌های

اصلاح نظام اداری در ایران، مجله مدیریت دولتی، دوره ۹، شماره ۴، صفحه ۶۱۵-۶۴۰
 سامانی علی، درویش، حسن، عباسی سعید، صفرزاده حسن (۱۳۹۵) شناسایی عوامل مؤثر بر
 طفره‌روی سازمانی با رویکرد نقشه راه اصلاح نظام اداری، مجله مدیریت، اقتصاد و
 حسابداری، دوره ۴، شماره ۴ (پیاپی ۱۶)، ۱۰۱-۱۱۴.
 عشقی عراقی، مهتاب؛ لایلا گودرزی و محمد جهانگیری (۱۳۹۷)، اصلاح و ایجاد تحول در نظام
 اداری با نیروی انسانی توانمند، جهت دستیابی به نظام اداری مطلوب (مطالعه موردی:
 استانداری استان مرکزی)، فصلنامه مدیریت فراگیر ۴ (۱).
 علی شیرینی، بهروز (۱۳۹۷)، گام دوم انقلاب با انقلاب اجتماعی تحقق می‌یابد/ نظام اداری کشور
 ضد توسعه است، تاریخ دسترسی به مقاله: ۱۳۹۷/۵/۲۷.
 مصباح یزدی، محمد تقی (۱۳۹۳) سلامت اداری و راه‌های مبارزه با فساد اداری، مجله اسلام و
 پژوهش‌های مدیریتی، ۱(۹): ۲۲-۱۰.
 موسوی، سیداکبر و یزدان‌شناس، محمد (۱۳۹۴)، بررسی عوامل مؤثر بر فساد اداری و مالی در
 نهادهای دولتی ایران و نقش نهادهای نظارتی در مبارزه با آن، کنفرانس ملی اقیانوس مدیریت
 نجف بیگی، رضا (۱۳۸۸)، مدیریت تغییر: نگاهی به نظام اداری ایران. تهران: انتشارات دانشگاه
 آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.

- Heinonen, S., & Saarimaa, R. (2016). Better job satisfaction through quality of work life – how
- Mehmet, Korkmaz, (2017), "the effects of leadership styles on organizational health", educational research quarterly, vol. 30, no. 2, pp. 23-55.
- Rose, J. M. (2011). Attention to evidence of aggressive financial reporting and intentional misstatement judgments: Effects of experience and trust. Behavioral Research in Accounting (BRIA), 19,215-229.
- Cobb, R. & Ross, M. (2015). Cultural Strategies of Agenda Denial: Avoidance, Attack, and Redefinition. Lawrence, KA: University Press of Kansas.
- Corbin, J. & Strauss, A. (2008). Basics of Qualitative Research (3rd ed.): Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory. California, USA.